

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Co zdecydowało o zmianach w rolnictwie w XXI wieku, czyli skąd mamy żywność?

Klasa III

Cel: Kształcenie umiejętności interpretacji danych statystycznych oraz map różnego typu. Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: gospodarka intensywna, ekstensywna, warunki przyrodnicze naturalne i antropogeniczne, użytkowanie ziemi, uprawy, chów zwierząt, rolnictwo ekologiczne;
- interpretuje wykresy, diagramy porównuje dane statystyczne i wyciągawnioski;
- porównuje poziom rozwoju polskiego rolnictwa z rolnictwem wybranych regionów Europy.

Metody/Techniki/Formy pracy: śniegowa kula, metaplan, praca w grupie, z danymi statystycznymi i z mapą.

Środki dydaktyczne: dostęp do Internetu, atlasy.

Opis przebiegu lekcji

Faza wstępna

- Nauczyciel: przypomnij, co to jest rolnictwo: ekstensywne i intensywne dla rozwoju rolnictwa.
- Uczniowie przypominają wiadomości o warunkach korzystnych do rozwoju rolnictwa w Polsce.

Faza zasadnicza

- Uczniowie na zasadzie śniegowej kuli ustalają 3 cechy rolnictwa ekstensywnego, a następnie intensywnego. Zapisują je na kartkach, następnie przypinają do tablicy.
- Uczniowie uzasadniają swoje decyzje. Dyskusja.
- Nauczyciel: przydziel zadania dla grup do pracy z informacjami statystycznymi.
  1. Porównajcie strukturę użytkowania gruntów w Polsce i w innych krajach Europy; oceńcie, czy Polska ma dobre warunki naturalne rozwoju rolnictwa.
  2. Porównajcie strukturę wielkości gospodarstw rolnych oraz udział ludności aktywnej zawodowo w rolnictwie w Polsce i w innych krajach Europy. Oceńcie, jaki ma to wpływ na wielkość i rodzaje produkcji rolniczej. Uczeń* porównuje strukturę zatrudnienia w rolnictwie polskim i na świecie.

3. Porównajcie wielkości zużycia nawozów sztucznych w Polsce i w innych krajach Europy. Oceńcie poziom stosowania nawożenia i odpowiedzcie, jaki może mieć wpływ na wyniki rolnictwa.
  4. Porównajcie wyposażenie rolnictwa w ciągniki w Polsce i w innych krajach Europy. Oceńcie, jaki ma to wpływ na intensyfikację rolnictwa i osiągnięte wyniki w produkcji rolnej.
  5. Porównajcie plony i zbiory podstawowych zbóż uzyskiwane przez polskich rolników oraz w innych krajach Europy. Czy pod tym względem polskie rolnictwo jest konkurencyjne dla rolnictwa z innych krajów UE?
- Poszczególne grupy uczniów przedstawiają wyniki swojej pracy.
  - Nauczyciel: omów cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce oraz wyjaśnij cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach tego systemu.

Część podsumowująca: Porozmawiaj z uczniami na temat: Co zdecydowało według nich o zmianach w rolnictwie w XXI wieku? Czy mamy wystarczającą ilość żywności własnej produkcji, czy musimy ją importować i dlaczego?

Komentarz metodyczny

Jeśli wystarczy czasu, można zaproponować szybką dyskusję na temat: Co zrobić, aby poprawić wyniki produkcji w polskim rolnictwie. Można mieć przygotowany gotowy szablon dla metaplanu i poprowadzić lekcję, stosując metodę metaplanu.

Pracą dla uczniów zainteresowanych może być, np. ocena warunków rozwoju rolnictwa w województwie/powiecie zamieszkania; czy jest tam miejsce na rolnictwo ekologiczne?

Kompetencje w zakresie: czytania i pisania, językowe, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, cyfrowe, osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się.